

Nader onderzoek

huismus en gewone dwergvleermuis

Dorpsstraat 30 Wichmond

Lobith, oktober 2018

Nader onderzoek huismus en gewone dwergvleermuis

Dorpsstraat 30 Wichmond

Lobith, 31 oktober 2018

Status: Concept

Opdrachtgever: Locomotie bv
Contactpersoon: J. H. Sträter

Opgesteld door: Van der Molen Groenconsult / Ekoza
J. van der Molen / T.v.d. Zilver
Walhof 2
6915 AV Lobith
Tel: (+31) 0316 – 54 23 32
Fax: (+31) 0316 – 54 27 26
Email: info@molengroen.nl
Internet: www.molengroen.nl

Veldwerk: T. v.d. Zilver

Projectnummer: 18.012

Inhoud

1. Inleiding	7
1.1 Algemeen	7
2. Wettelijk kader	8
2.1 Soorten	8
3. Gebiedsbeschrijving en voorgenomen ingreep	11
3.1 Gebiedsbeschrijving	11
3.2 Voorgenomen ingreep	12
4. Onderzoeksmethode	13
4.1 Huismus	13
4.2 Vleermuizen	14
4.3 Uitwerking en rapportage	15
5. Resultaten: Ecologische waarden en effectbeoordeling	16
5.1 Ecologische waarden	16
5.1.1 <i>Huisumus</i>	16
5.1.2 <i>Gewone dwergvleermuis</i>	16
5.2 Effectbeoordeling	18
5.2.1 <i>Huisumus</i>	18
5.2.2 <i>Gewone dwergvleermuis</i>	18
6. Conclusies en aanbevelingen	19
6.1 Huismus	19
6.2 Gewone dwergvleermuis	19
Literatuur	20
Websites	20
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied	21
Bijlage 2: Details uitbreiding	22

1. Inleiding

1.1 Algemeen

De firma GeoComfort is voornemens op het adres Dorpsstraat 30 in Wichmond een nieuwe bedrijfshal tegen de bestaande bebouwing aan te bouwen. In een eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna bleek de mogelijke aanwezigheid van huismus en gewone dwergvleermuis achter de betimmering van de bestaande bedrijfshal.

Alle vleermuissoorten in Nederland en nesten van huismus zijn wettelijk beschermd. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden zal daarom rekening gehouden moeten worden met deze beschermde soorten.

Nader onderzoek is noodzakelijk om definitief te bepalen of huismussen en gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn en gebruik maken van de loods en de directe omgeving. Inzicht in de mogelijke gevolgen van deze ingreep op eventueel aanwezige huismus en gewone dwergvleermuis is gewenst.

De adviseur van Geocomfort, de firma Locomotie in de persoon van de heer J.H. Sträter heeft ons bureau opdracht gegeven nader onderzoek naar huismus en gewone dwergvleermuis uit te voeren. Dit onderzoek is in 2018 uitgevoerd, de voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van dit onderzoek.

In hoofdstuk 2 staat het wettelijke kader uiteengezet, waaraan getoetst dient te worden. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. In hoofdstuk 4 volgt een korte beschrijving van de onderzoeksmethodes die gebruikt zijn. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek besproken en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen gegeven.

2. Wettelijk kader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze wet is gericht op de bescherming van:

- Natura 2000-gebieden
- Soorten
- Houtopstanden

Dit onderzoek heeft alleen betrekking op *soorten*, in dit geval de soorten huismus en gewone dwergvleermuis. In dit hoofdstuk zal daarom ook alleen de soortenbescherming besproken worden. Het volledige wettelijke kader is terug te vinden in het rapport van de voorgaande quickscan.

2.1 Soorten

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

- soorten van de Vogelrichtlijn
- soorten van de Habitatrichtlijn
- andere soorten

Vogelrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de *Vogelrichtlijn* vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Ingevolge artikel 3.1 is het verboden om:

1. Opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de *Habitatrichtlijn* vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Wat betreft deze soorten is het ingevolge artikel 3.5 (Bern bijl. II, Bonn bijl. I) verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Opzettelijk dieren te verstoren;
3. Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Wat betreft deze soorten is het ingevolge artikel 3.6 (Bern bijl. I en II, Bonn bijl. I) verboden om dieren of planten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden, tenzij het gaat om gefokte of gekweekte dieren of planten.

Andere soorten

Onder het beschermingsregime *andere soorten* vallen soorten waarvoor er geen Europese verplichting tot bescherming is. Dit zijn soorten die vanuit nationaal belang extra bescherming behoeven. Ingevolge artikel 3.10 is het verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. In dit geval gaat het om de provincie Gelderland. Ook de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO, bevoegd gezag in deze) heeft een lijst met vrijgestelde soorten welke te vinden zijn in de Regeling natuurbescherming artikel 3.31 en Bijlage 10. Vrijstelling wordt verleend wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

1. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
2. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
3. een bestendig gebruik of onderhoud van landschappelijke kwaliteiten, of
4. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Zorgplicht

Artikel 1.11 van de Wnb voorziet in een algemene verplichting voor eenieder om voldoende zorg te dragen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Het betreft bovendien niet alleen dieren en planten van soorten waarvoor de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn specifieke beschermingsmaatregelen eisen, maar alle in het wild levende dieren en planten.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de bescherming van dieren en planten van soorten waarvoor geen specifiek beschermingsregime geldt op grond van hoofdstuk 3, heeft de zorgplicht zelfstandig betekenis. Op grond van de zorgplichtbepaling moeten schadelijke handelingen in beginsel achterwege worden gelaten, dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zoveel mogelijk) te voorkomen.

Jaarrond beschermde nesten

Onder de oude Flora- en faunawet waren vogelsoorten die jaar op jaar gebruik maken van

hetzelfde nest verdeeld over vijf categorieën. Voorlopig wordt door de Provincies en de Rijksoverheid voor de Wnb dezelfde lijst met soorten gehanteerd. Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

3. Gebiedsbeschrijving en voorgenomen ingreep

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied betreft de achterzijde van een bedrijfshal en kantoorruimte van GeoComfort B.V. in Wichmond. De gebouwen staan aan de Dorpsstraat 30 in Wichmond, gemeente Bronckhorst, provincie Gelderland. Het complex is gesitueerd aan de rand van de bebouwde kom, omgeven door agrarisch gebied. Aan de noord- en oostzijde van de gebouwen bevindt zich het parkeer- en werkterrein van het bedrijf.

Ten noorden van het plangebied, aan dezelfde zijde van de Dorpsstraat, staan enkele huizen en schuren. Aan de overzijde van de Dorpsstraat is een manege aanwezig. Verder noordwaarts achter de manege bevindt zich de bebouwde kom van Wichmond. Ten oosten en zuiden van het plangebied liggen akkers en weilanden. Ten westen van het plangebied ligt een voormalig weiland. Aan de noordwestkant van dit weiland grenst een bosje aan het plangebied. In figuur 1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven, in figuur 2 meer in detail.

Figuur 1. Het plangebied in de regio (bron: google maps).

Figuur 2. Het plangebied in detail, plangebied binnen rode cirkel, ten noorden van het plangebied de kern Richmond (bron: google maps).

De kopgevel aan de achterzijde (westkant) van de loods is een bakstenen muur met een enkel raam en ventilatierooster. Er zijn geen stootvoegen. De dakbedekking bestaat uit damwandplaten, met een overhangend boeiboord aan de voor en achterzijde van de loods. Tussen deze gevelbetimmering en de muur zit een kier waartussen mogelijk gewone dwergvleermuizen kunnen verblijven. Bijlage 1 geeft een foto-impressie van het plangebied.

3.2 Voorgenomen ingreep

Geocomfort is voornemens de bedrijfshal uit te breiden door een gebouw tegen de westzijde van de bedrijfshal en het kantoorgebouw aan te plaatsen. De uitbreiding wordt gerealiseerd op het weiland in de rode cirkel in figuur 2. In bijlage 2 zijn details van de voorziene uitbreiding weergegeven.

4. Onderzoeksmethode

Iedere dier- en plantengroep heeft zijn eigen methode van inventarisatie om een zo goed mogelijk beeld te verkrijgen van de betekenis van het gebied voor de betreffende soorten of groepen.

4.1 Huismus

De nestplaats van een huismus is in de regel gebonden aan bebouwing. De huismus broedt in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en andere vormen van bebouwing in het landelijk gebied.

Huismussen zijn uitgesproken standvogels, die zich meestal niet meer dan enkele honderden meters van de broedplaats verwijderen. In het broedseizoen blijven ze dichterbij de broedplaats. Het zijn sociale dieren: broeden, foerageren, baltsen, stofbaden nemen, slapen en uitzwermen na de broedperiode zijn allemaal activiteiten die in groepsverband plaatsvinden.

De nestbouw begint al in maart. Ook buiten de broedperiode wordt aan het nest gebouwd en wordt het nest ook gebruikt als slaapplek. Plekken waar voedsel gezocht wordt, moeten, zeker in gebieden waar predatoren aanwezig zijn, in de directe omgeving van schuil- en vluchtmogelijkheden liggen. De habitat van een huismus moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassenen en jongen), dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt een van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet geschikt.

De huismus is zeer honkvast. Hij blijft het gehele jaar in de buurt van zijn eenmaal gekozen nest. Huismussen gebruiken het nest zelf ook het gehele jaar door. Voorafgaand aan het broeden slapen vrouwtjes al op het nest. Tijdens strenge koude wordt het nest ook in de winter gebruikt voor overnachting.

Inventarisatie

Het onderzoek is uitgevoerd conform het aanwezigheidsprotocol voor huismus van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). In onderstaande tabel zijn de methode en werkwijze voor onderzoek naar nesten van huismus aangegeven.

Tabel 1. Methode en werkwijze nestonderzoek huismus

Methode	Periode	Aantal bezoeken	Periode tussen bezoeken	Weers-omstandigheden	Tijdstip
Inventariseren zingende dieren	1 april-20 juni min. 1u onderzoek	2	10 dagen	Gunstige weersomstandigheden (geen regen, harde wind en koude)	Tussen 1 a 2 uur na zonsopkomst en 1 a 2 uur voor zonsondergang

Tijdens de veldbezoeken is nauwkeurig gekeken naar aanwezige (zingende) huismussen. Op bijvoorbeeld het dak, op de grond, op de dakgoot of overvliegend. De omstandigheden van beide veldbezoeken zijn in tabel 2 weergegeven.

Tabel 2. De omstandigheden tijdens de veldbezoeken voor huismus

Datum	Tijd	Weer
11 juni 2018	9.30-10.45u	zonnig, heel licht bewolkt, amper wind, ca. 18° C
27 juni 2018	7.30-9.15u	zonnig, onbewolkt, geen wind, ca. 12° C

4.2 Vleermuizen

Vleermuizen kunnen over het algemeen worden ingedeeld in gebouw-bewonende en boom-bewonende soorten. Gedurende het jaar kan hier een verschuiving in plaatsvinden. Soorten die kunnen worden aangemerkt als gebouw-bewoners zijn onder andere de laatvlieger, meervleermuis en de gewone dwergvleermuis. Deze soorten verblijven meestal in de spouw, onder dakpannen, achter boeiborden en op zolders. Soorten die kunnen worden aangemerkt als boombewoners zijn de rosse vleermuis en de watervleermuis. Deze soorten verblijven meestal in verlaten spechtenholten of in holten die zijn ontstaan door rotting na het afbreken van een tak.

In de winter maken vleermuizen van meerdere objecten gebruik die als verblijfplaatsen kunnen dienen. Deze plekken moeten koel maar vorstvrij zijn. De watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis en baardvleermuis overwinteren in mergelgroeven, forten, bunkers en ijskelders. Gewone dwergvleermuizen en laatvliegers zijn meestal te vinden in droge ruimtes in gebouwen. Rosse vleermuizen gebruiken holle bomen als winterslaapplaats.

Vrouwtjesvleermuizen leven in de zomer in kraamverblijfplaatsen. Hier brengen ze hun jongen groot. De laatvlieger, meervleermuis en de gewone dwergvleermuis leven hierbij meestal in groepen (kolonies) in de spouwmuren van gebouwen. Een soort als gewone grootoorvleermuis heeft een voorkeur voor grote open ruimtes zoals een kerkzolder. De kolonies van de watervleermuis en de rosse vleermuis zijn tijdens de kraamtijd te vinden in verlaten spechtenholten, of hopen die door rotting bij een afgebroken tak ontstaan zijn.

Inventarisatie

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus. Onderzoek uitgevoerd volgens het protocol geeft de meeste zekerheid op voldoende onderbouwing van een eventuele ontheffingsaanvraag. Het bevoegd gezag toetst hierop.

In dit protocol staat beschreven dat 75% van het plangebied overzien moet kunnen worden bij avond/nachtbezoeken in de kraam/zomerperiode. Omdat de dieren bij het uitvliegen direct wegvliegen is deze richtlijn opgesteld, zodat het uitvliegen zoveel mogelijk in kaart kan worden gebracht.

Uit de voorgaande quickscan kwam naar voren dat de ruimte tussen gevelbetimmering en muur van de bestaande loods te klein is voor de relatief grote laatvlieger. Daarom is in het uitgevoerde onderzoek enkel op de gewone dwergvleermuis gelet.

Volgens het vleermuisprotocol voor gewone dwergvleermuizen zijn in de kraamperiode twee veldbezoeken noodzakelijk. Om een goed overzicht te krijgen van de kraam- en zomerverblijfplaatsen zijn één avondbezoek en één ochtendbezoek in en rond het plangebied uitgevoerd. Bij deze bezoeken lag de focus op de westelijke achtermuur, maar als aanvulling is ook gelet op overige vleermuisactiviteit in de directe omgeving van de loods.

Tijdens de ochtend blijven vleermuizen een tijdje zwermen voor hun verblijfplaats, voordat ze naar binnen gaan. Omdat het zwermen meer tijd in beslag neemt dan het uitvliegen in de avond, kan een waarnemer in de nanacht een groter gebied overzien door rond te lopen of te fietsen. In dit geval was dit echter niet nodig, omdat de muur en de rest van de loods prima waren te overzien.

In de paarperiode wordt niet gezocht naar uitvliegende vleermuizen, maar naar roepende vleermuismannetjes, die de hele nacht door roepen om vrouwtjes te lokken. Dit onderzoek gebeurt wanneer het donker is, vanaf een uur na zonsondergang. Gewone dwergvleermuizen vliegen hierbij rondjes bij hun verblijfplaats. Een roepende vleermuis betekent een paarverblijfplaats in het gebouw waar de vleermuis het meest langs vliegt. Daarnaast wordt in deze periode ook gezocht naar zwermgedrag rond mogelijke (massa-) winterverblijven.

Het veldwerk is te voet uitgevoerd, waarbij het gehele plangebied binnen enkele minuten voor 100% bekeken kon worden. Voor de vleermuis-inventarisatie is gebruik gemaakt van een batdetector met time-expansion (Pettersen D240x). De veldbezoeken zijn uitgevoerd bij goed vleermuisweer: weinig wind, geen regen en een temperatuur van boven de 10°C.

Omdat dit onderzoek zich enkel richtte op gewone dwergvleermuizen, is het onderzoek uitgevoerd door middel van in totaal vier veldbezoeken. De twee veldbezoeken in mei t/m juli zijn gericht op het vinden van kraamverblijfplaatsen en zomerverblijfplaatsen. Hiervan vond één bezoek plaats in de avond en één in de ochtend. De twee bezoeken die zijn gebracht in augustus t/m september zijn gericht op het opsporen van paarverblijfplaatsen en vonden plaats in de nacht. In tabel 3 zijn de omstandigheden ten tijde van het veldwerk weergegeven.

Tabel 3. De omstandigheden tijdens de veldbezoeken voor gewone dwergvleermuis

Bezoek	Datum	Tijd	Tijdstip zonsondergang of -opkomst	Weersomstandigheden			
				temp.	wind	bewolking	luchtvochtigheid
1	14 juni 2018	21:55-0:08	22:04	16°C	8 km/u (Z)	100%	96%
2	9 juli 2018	3:25-5:28	5:30	13°C	5 km/u (NW)	0%	87%
3	22 aug 2018	1:25-3:25	20:50	15°C	3 km/u (O)	0%	94%
4	12 sept 2018	0:01-2:05	20:02	19°C	11 km/u (ZW)	90%	85%

4.3 Uitwerking en rapportage

Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn.

5. Resultaten: Ecologische waarden en effectbeoordeling

5.1 Ecologische waarden

5.1.1 Huismus

Er zijn tijdens beide veldbezoeken geen huismussen waargenomen in het plangebied of in de directe omgeving daarvan.

Wel zijn bij het tweede veldbezoek twee houtduiven op de grond aan de oostzijde (kopse kant) van de bedrijfshal gesignaleerd, tevens twee witte kwikstaartjes.

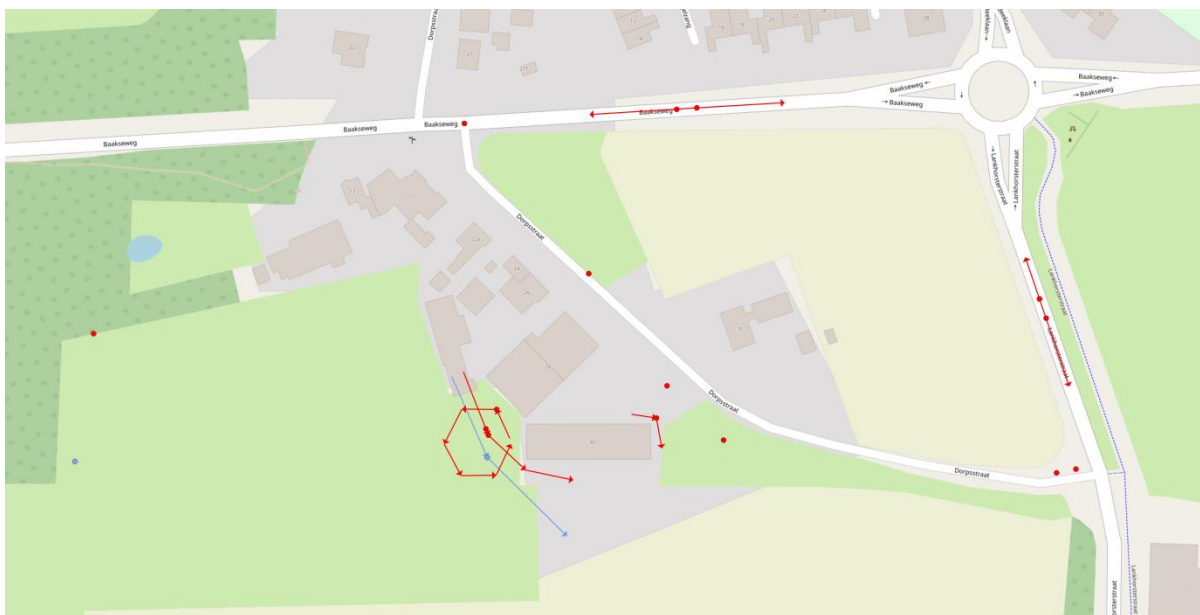
Op het recent gemaaide weiland foerageerden toen vier ooievaars en boven het weiland en de sloot vlogen ca. tien boerenzwaluwen op zoek naar voedsel.

Met een zaklamp en een verrekijker is de kier tussen gevelbetimmering en muur van de bedrijfshal geïnspecteerd tijdens het tweede bezoek. Op enkele plekken waren restanten van nesten van zeer waarschijnlijk huismus zichtbaar. Deze waren niet in gebruik.

5.1.2 Gewone dwergvleermuis

Kraamperiode

In de kraamperiode zijn geen kraam- of zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen of andere vleermuissoorten aangetroffen in de gevel. Wel zijn enkele foeragerende en passerende vleermuizen bij de gevel waargenomen (fig. 3). De gewone dwergvleermuizen die zijn waargenomen rond het manegeterrein waren vrijwel allemaal aan het foerageren.

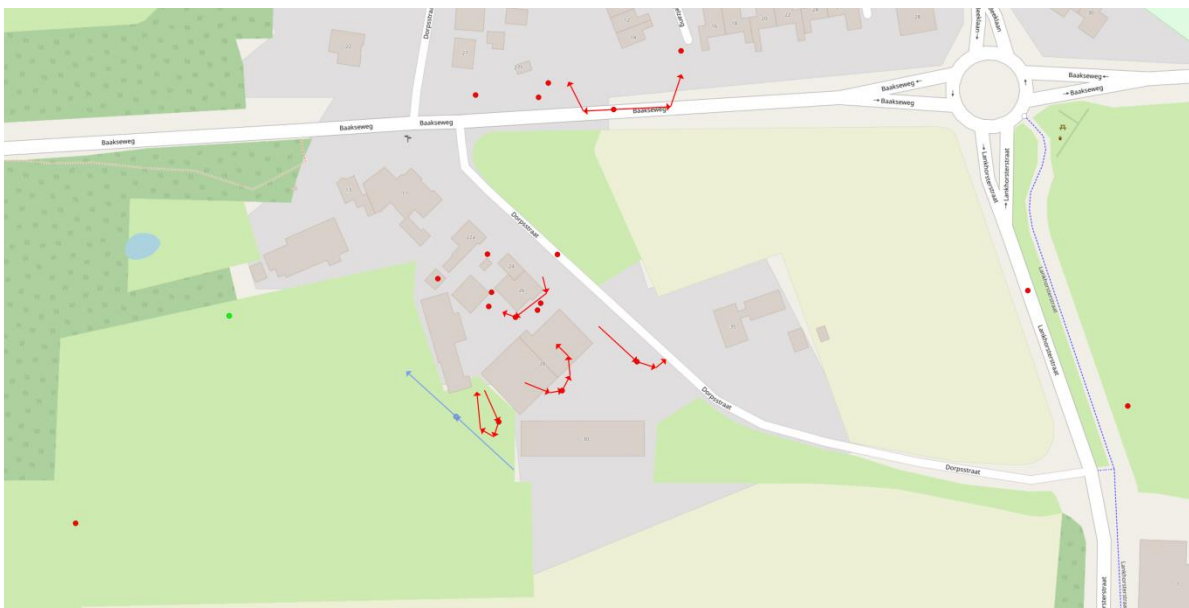
Figuur 3a: Ronde 1 (avond) Locaties van vleermuisactiviteit in het plangebied en de omgeving in de kraamperiode. Pijlen geven vliegrichtingen aan voor zover dit werd waargenomen. Rood zijn gewone dwergvleermuizen, blauw zijn laatvliegers

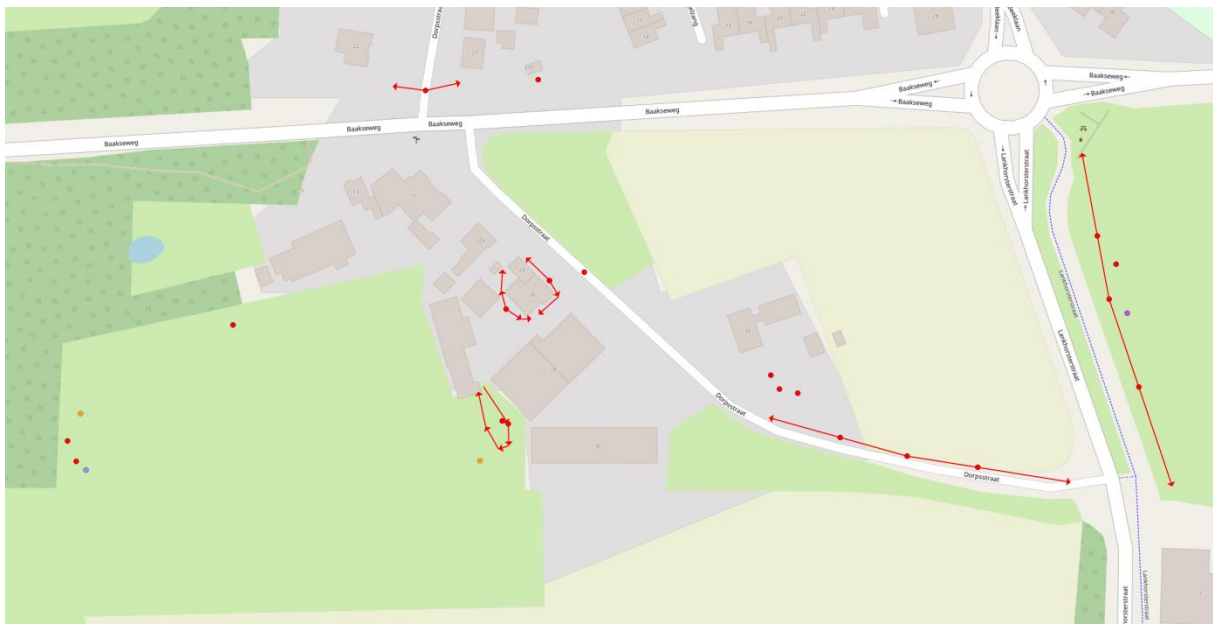
Figuur 3: Ronde 2 (ochtend) Locaties van vleermuisactiviteit in het plangebied en de omgeving in de kraamperiode. Pijlen geven vliegrichtingen aan voor zover dit werd waargenomen. Rood zijn gewone dwergvleermuizen, blauw zijn laatvliegers.

Paarperiode

Gewone dwergvleermuizen brengen hun sociale (paar)roep meestal vliegend ten gehore en niet vanuit hun verblijfplaats. Ze blijven hierbij meestal binnen een straal van 200 meter van hun paarverblijfplaats. Tijdens de paarperiode zijn geen paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen of andere soorten vastgesteld in de muur (fig. 4). Wel is regelmatig een baltsend mannetje waargenomen die waarschijnlijk zijn paarverblijf heeft in een van de woningen ten noorden van de loods. Ook langs de manege en de huizen langs de Baakseweg werden baltsende mannetjes gehoord, welke hier dus ergens hun paarverblijf zullen hebben. Zwermgedrag dat duidt op mogelijke winterverblijven zijn in de omgeving niet gevonden.

Figuur 4a: Ronde 3 (nacht.) Locaties van waargenomen vleermuizen tijdens de paartijd. Veruit de meeste waarnemingen van gewone dwergvleermuizen betroffen baltsende mannetjes. Rood zijn gewone dwergvleermuizen, blauw zijn laatvliegers, oranje zijn ruige dwergvleermuizen, groen is een rosse vleermuis en paars zijn gewone grootvleermuizen..

Figuur 4b: Ronde 4 (nacht.) Locaties van waargenomen vleermuizen tijdens de paartijd. Veruit de meeste waarnemingen van gewone dwergvleermuizen betroffen baltsende mannetjes. Rood zijn gewone dwergvleermuizen, blauw zijn laatvliegers, oranje zijn ruige dwergvleermuizen en paars zijn gewone grootoorvleermuizen..

In de paarperiode bleef ook de foerageeractiviteit ten opzichte van de kraamperiode onveranderd. Dezelfde foerageergebieden werden door ongeveer dezelfde aantallen vleermuizen aangedaan.

5.2 Effectbeoordeling

5.2.1 Huismus

Er zijn geen verblijfplaatsen van huismus vastgesteld binnen het plangebied. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

5.2.2 Gewone dwergvleermuis

Er zijn geen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis of andere vleermuissoorten vastgesteld binnen het plangebied. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6. Conclusies en aanbevelingen

De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Niet alleen de instandhouding van verblijfplaatsen is van belang, maar ook de instandhouding van het leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

De eventuele aanbevelingen voor andere beschermde soorten dan huismus en gewone dwergvleermuis staan aangegeven in de rapportage van de quickscan.

6.1 Huismus

Er zijn geen verblijfplaatsen van huismus vastgesteld in het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden zullen dus geen negatief effect hebben op huismussen. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is daarom niet nodig.

6.2 Gewone dwergvleermuis

Er zijn geen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis of andere vleermuissoorten vastgesteld in het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden zullen geen negatief effect hebben op gewone dwergvleermuizen of andere vleermuissoorten. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

Literatuur

- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., V. van Laar, C. Smeenk, & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Econsultancy, 2017. Quicksan flora en fauna Dorpsstraat 30 te Wichmond, Doetinchem.
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12.
- Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12.
- Limpens, H. K. Mostert en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV Uitgeverij

Websites

- www.rijksoverheid.nl
- www.waarneming.nl
- <https://maps.google.nl/>
- <https://www.hetlnvloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/soortenstandaards>
- <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Foto 1: Te onderzoeken achtergevels

Foto 2: Achtergevels en locatie voorziene uitbreiding

Foto 3: Uitbreidingslocatie in de omgeving

Foto 4: Uitbreidingslocatie in ochtendnevel

Foto 5: Kier tussen bakstenen muur en gevelbetimmering bedrijfshal

Foto 6: Kier bedrijfshal

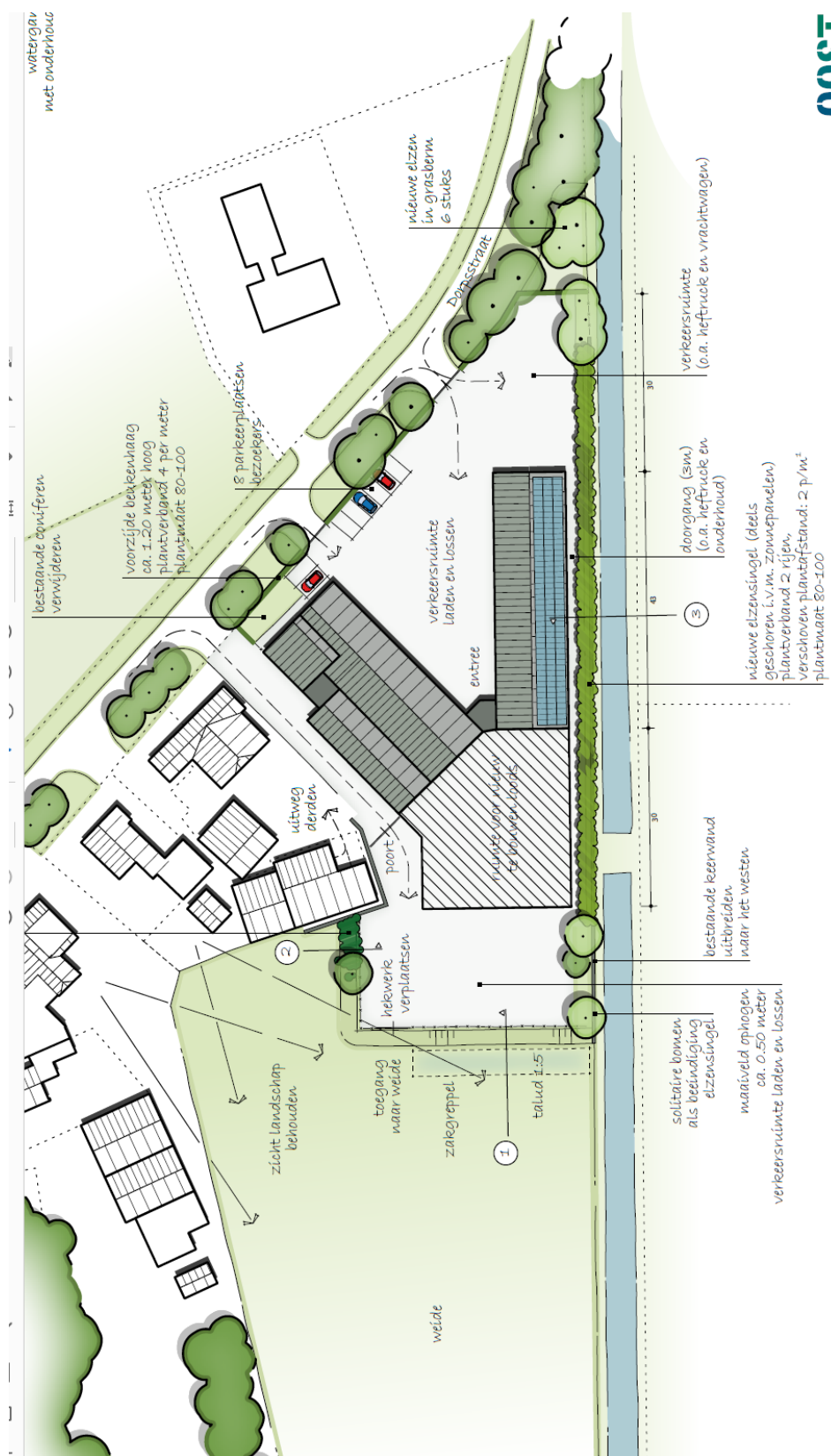

Foto 7 en 8: Gevel en gevelbetimmering kantoorruimte

Foto 8

Bijlage 2: Details uitbreiding

nust

Uitbreiding gearceerd aangegeven